

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων
για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Εφαρμογή Αποφάσεων και
Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ορισμένα Θέματα Θαλάσσιων
Μεταφορών) Νόμος του 2023»**

Παρόντες:

Κώστας Κώστα, αναπλ. πρόεδρος	Βαλεντίνος Φακοντής
Φωτεινή Τσιρίδου	Χρύσανθος Σαββίδης
Δημήτρης Δημητρίου	Σταύρος Παπαδούρης
Γιαννάκης Γαβριήλ	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Μαρτίου και στις 8, 15 και 29 Ιουνίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και της Κυπριακής Ένωσης Πλοιοκτητών.

Το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής. Εντούτοις, ο Σύνδεσμος Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου σε σχετικό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή εξέφρασε τη συμφωνία του ως προς τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρευρέθηκαν επίσης ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Μαρίνος Μουσιούπτας και τα μέλη της κ. Πρόδρομος Αλαμπρίτης, Χρίστος Ορφανίδης και Ηλίας Μυριάνθους.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των κανονισμών και αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, ιδιαίτερα για θέματα που άπτονται της θαλάσσιας ασφάλειας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορισμός του Υφυπουργού Ναυτιλίας ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή των προνοιών του προτεινόμενου νόμου.
2. Παροχή στην αρμόδια αρχή εξουσίας ελέγχου της συμμόρφωσης κοινοτικών και αλλοδαπών πλοίων με τις διατάξεις των εν λόγω κανονισμών και αποφάσεων και του προτεινόμενου νόμου, καθώς και εξουσίας έκδοσης σχετικών πιστοποιητικών.
3. Θέσπιση ποινικών αδικημάτων και εισαγωγή διοικητικών προστίμων σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των εν λόγω κανονισμών και αποφάσεων και του προτεινόμενου νόμου.
4. Παροχή δυνατότητας άσκησης ιεραρχικής προσφυγής από επηρεαζόμενο πρόσωπο στον Υφυπουργό Ναυτιλίας.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Ναυτιλίας ανέλυσε επιγραμματικά τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και ενημέρωσε την επιτροπή ότι με την εφαρμογή τους θα διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση των σχετικών υφιστάμενων και μελλοντικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι εμπλεκόμενοι φορείς οι οποίοι παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου.

Στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω θέματα, για τα οποία ζήτησε από τους αρμόδιους φορείς πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις:

1. Η επέκταση της εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου σε κυπριακά πλοία, όπου και εάν βρίσκονται, και σε αλλοδαπά πλοία τα οποία καταπλέουν σε κυπριακά λιμάνια. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε η πιθανότητα επικάλυψης αρμοδιοτήτων της αρμόδιας αρχής της Δημοκρατίας και άλλων αρμόδιων αρχών άλλων κρατών μελών, εφόσον πρόκειται για ευρωπαϊκές πράξεις οι οποίες έχουν άμεση εφαρμογή σε όλα τα κράτη μέλη.
2. Η παροχή εξουσίας στον Υφυπουργό Ναυτιλίας να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου και να τροποποιεί τα παραρτήματα και τον πίνακα του προτεινόμενου νόμου με απόφασή του η οποία θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε η παρεχόμενη με τις εν λόγω πρόνοιες δυνατότητα τροποποίησης πρωτογενούς νομοθεσίας με αποφάσεις του υφυπουργού αντί με πρωτογενή νομοθεσία, καθώς και η τροποποίηση ουσιαστικών διατάξεων, όπως το πεδίο εφαρμογής του νόμου, χωρίς να κατατεθεί η εν λόγω αλλαγή στη νομοθετική εξουσία.
3. Η δυνητικότητα του ελέγχου που ασκεί η αρμόδια αρχή αναφορικά με τη συμμόρφωση αλλοδαπών πλοίων με τις προτεινόμενες διατάξεις.
4. Η κατάργηση διατάξεων άλλης νομοθεσίας με πρόνοια του νομοσχεδίου αντί της κατάθεσης τροποποιητικού νομοσχεδίου του νόμου του οποίου η διάταξη καταργείται.

Η εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Ναυτιλίας σε γραπτό υπόμνημά της προς την επιτροπή απάντησε στα επιμέρους ζητήματα και επιφυλάξεις που εκφράστηκαν από την επιτροπή, επισημαίνοντας μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αναφορικά με την επέκταση της εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, αναφέρεται ότι όντως υπάρχει επικάλυψη αρμοδιοτήτων των κρατών μελών, εντούτοις στη

σχετική πρόνοια χρησιμοποιήθηκε πρότυπο λεκτικό, το οποίο διαχρονικά από την δεκαετία του 1980 χρησιμοποιήθηκε στα κυπριακά ναυτιλιακά νομοθετήματα, σύμφωνα με το οποίο οι προτεινόμενες διατάξεις θα τύχουν εφαρμογής με τους περιορισμούς που προβλέπονται στο πεδίο εφαρμογής της ανάλογης ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης. Περαιτέρω, στο υπόμνημα αναφέρεται ότι, στη βάση των κανόνων του διεθνούς δικαίου της θάλασσας, η δικαιοδοσία της Κυπριακής Δημοκρατίας ως κράτους της σημαίας δεν είναι απόλυτη και περιορίζεται από τη δικαιοδοσία του αλλοδαπού παράκτιου κράτους στα εσωτερικά ύδατα ή στα χωρικά ύδατα του οποίου το κυπριακό πλοίο βρίσκεται.

2. Σκοπός της παροχής εξουσίας στον υφυπουργό να τροποποιεί τον προτεινόμενο νόμο με απόφασή του αντί με μεταγενέστερο νόμο είναι η διασφάλιση της ευελιξίας και ταχύτητας στη λήψη αποφάσεων εκ μέρους της αρμόδιας αρχής σχετικά με τη συμμόρφωση με αποφάσεις και κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχουν άμεση ισχύ στη Δημοκρατία.
3. Η παροχή εξουσίας δυνητικού ελέγχου της συμμόρφωσης αλλοδαπών πλοίων από την αρμόδια αρχή δεν πρέπει να μετατραπεί σε υποχρέωση τέτοιου ελέγχου, καθότι αυτός διενεργείται δειγματοληπτικά και όχι σε όλα ανεξαιρέτως τα αλλοδαπά πλοία.

Επιπροσθέτως του υπομνήματος, η εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Ναυτιλίας, ανταποκρινόμενη στον προβληματισμό της επιτροπής για την κατάργηση διατάξεων άλλης νομοθεσίας με πρόνοια του νομοσχεδίου, εξέφρασε την άποψη ότι η εν λόγω δυνατότητα παρέχεται από τις διατάξεις του περί Ερμηνείας Νόμου.

Ακολουθώς, το Υφυπουργείο Ναυτιλίας, με τη σύμφωνη γνώμη της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, κατέθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Παροχή εξουσίας επέκτασης του πεδίου εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου στο Υπουργικό Συμβούλιο με κανονισμούς αντί στον Υφυπουργό Ναυτιλίας με απόφασή του.
2. Διασαφήνιση ότι ο έλεγχος που διενεργείται από την αρμόδια αρχή σε σχέση με τη συμμόρφωση των αλλοδαπών πλοίων με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου γίνεται κατά περίπτωση.
3. Παροχή εξουσίας τροποποίησης των παραρτημάτων του προτεινόμενου νόμου στο Υπουργικό Συμβούλιο με την έκδοση διατάγματος αντί στον Υφυπουργό Ναυτιλίας με απόφασή του.
4. Διαγραφή από το πρώτο παράρτημα του νομοσχεδίου της αναφοράς στην Απόφαση 2004/232/ΕΚ, καθότι η εν λόγω απόφαση δεν είναι σε ισχύ.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη τις εκατέρωθεν απόψεις, αποφάσισε όπως αναθεωρήσει περαιτέρω το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε:

1. να διαγραφούν οι πρόνοιες αυτού που προβλέπουν για τη δυνατότητα τροποποίησης του προτεινόμενου νόμου με δευτερογενή νομοθεσία, ήτοι με διάταγμα ή κανονισμούς,
2. να παρέχεται δυνατότητα στον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων να καθορίζει τους κανονισμούς και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, καθώς και τις διατάξεις τέτοιων κανονισμών και αποφάσεων, η παράβαση των οποίων συνεπάγεται επιβολή διοικητικού προστίμου, και
3. να διαγραφεί η πρόνοια αυτού που προβλέπει και για την κατάργηση διατάξεων άλλης νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου, όπως αυτές έχουν τελικώς αναθεωρηθεί, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

11 Ιουλίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.01.064.005-2023

ΜΙ/ΘΧ/ΘΚ